

I. ÉVF. 1900 7. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IV., váczn.-u. 46

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó 20-dikán

STEPHANEUM NYOMÁSA BUDAPESTEM

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENTI SIBI DOMUM

ET TURTUR IN DOMO ALTARIA.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS.

PLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPOLO TUO.

QUI FRUMENTUM

ELECTORUM CONSERVASTI

ECCE AGNUS DEI

CUJUS NON SUM DIGNUS...

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FILIORUM.

FMS

ÖRÖKIMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: Felhívás az Országos Eucharisztikus kongresszusra. — Manna. — Az emberi jószág forrása. — A gyakorlati élet és a szentségimádás. — Oltáregyesületi ügyek: 1. Az Eucharisztikus kongresszus programja. 2. A központi Oltáregyesület kiállítása. 3. Az oltárok ékessége a szentségimádók boldogsága. 4. Pénzek nyugtázása. 5. Tűrgyak lajstroma. — Örökimádás temploma: Az örökimádás nyugaton. 2. Az Örökimádás templomának kelyhe. — Egyházi öltönyök: Stola és manipulus. — Művészet az Oltáregyesület szolgálatában: Templomi éreztárgyak aranyozása. — Irodalom. — Vegyes: Terjesztők becses figyelmébe. — Megholtak névsora. — Hirdetések.

Felhívás az Országos Eucharisztikus kongresszusra.

A magyarországi papi Eucharisztia-társulatoknak és a szövetségbe lépett Oltáregyesületeknek egyházmegyei igazgatói még az 1899. nov. 10-én megtartott értekezletük alkalmával elhatározták, hogy az 1900-ik évnek, mint a keresztény Magyarország kilencszázados és a katolikus Egyház szent évének folyamán Budapesten országos eucharisztikus kongresszust fognak tartani és e célból az előmunkálatok végzésére egy bizottságot küldöttek ki.

A kiküldött bizottság föladatának megoldására több értekezletet tartott, melyeken elhatározta, hogy:

1. az országos eucharisztikus kongresszus az országos katolikus nagygyűléssel egyesülve, egy és ugyanazon időben és pedig folyó év augusztus 16—19-ig tartassék meg olyképen, hogy míg a katolikus nagygyűlés központi irodája egyuttal az országos eucharisztikus kongresszusra való jelentkezéseket is elfogadja és a kedvezményes utazási, elszállásolási és ételmezési ügyek elintézését egyetemlegesen magára vállalja, addig az országos eucharisztikus kongresszus a maga részéről mindent megtesz, hogy az általa rendezendő eucharisztikus ünnepségek által a katolikus nagygyűlés fényét emelje.

A bizottság továbbá elhatározta, hogy:

2. szeptember 19-én és 20-án országos eucharisztikus zarándoklatot rendez Rómába, melynek lelki vezetését a magyarországi szentségi társulatok egyházi tagjai fogják intézni, míg a műszaki vezetésre a bizottság Varga Mihály plébánost, a «Reménységünk» szerkesztőjét kérte föl és nyerte meg.

A római zarándoklatnak részletes programját már jóval ezelőtt közzétettük, míg az országos eucharisztikus kongresszus tervezetével késnünk kellett. A rendezés elé nagy akadályok gördültek. Már-már azt hittük, hogy tanácsosabb lesz, ha az eucharisztikus kongresszust későbbre halasztjuk.

Ezalatt azonban nagyot fordult az idők kereke! A napi eseményekből mindig világosabban kéri, hogy a keresztény Magyarország kilencszázados évfordulójának ünneplésében mi katolikusok csaknem teljesen magunkra leszünk hagyatva és hogy a kilencszázados évforduló csak annyiban lesz emlékeztető, a mennyiben azt mi tesszük emlékeztetővé.

Nem habozunk azért tovább egy pillanatra sem! hanem bizva az Ur Jézus szent kegyelmében, odasorakozunk az országos katolikus nagygyűlés kibontott zászlója alá! és az előkészítő bizottság határozatához hiven, folyó év augusztus 16—19-ig napjaira országos eucharisztikus kongresszusra kérjük és hívjuk meg minden rendű és rangú katolikus hitfeleinket, jelesen a szentségi társulatoknak, a papi «Eucharisztia-társulatoknak» és az «Oltáregyesületeknek» vezetősegeit és tagjait. Az eucharisztikus kongresszus technikai nehézségeit a katolikus nagygyűlés előzékeny központi irodája javarészen elhárította és az országos eucharisztikus kongresszus különben sem ró külön terhet a résztvevőkre, kiknek legnagyobb része ugy is már magára a katolikus nagygyűlésre is eljönne.

Hogy pedig az eucharisztikus kongresszus ügyét lehetőleg még inkább megkönnyítsük, kérve-kérjük az «Eucharisztia-Társulat» egyházmegyei igazgatóit és az «Oltáregyesületek» elnökségeit és intézőit, mentsenek föl minket főleg e jelen alkalomból a hosszadalmas formalitásoktól, a külön-külön meghívásoktól, melyek a központi intézkedést szerfölött megnehezítik; hanem egyedül a szent célt tekintve, legyenek szivesek egyszerűen «A katolikus nagygyűlést előkészítő bizottság irodájánál, (Budapest, IV., Molnár-utca 11. Katolikus Kör) jelentkezni, megjegyezve, hogy az eucharisztikus kongresszuson is résztvenni kívánnak. Az eucharisztikus kongresszusra nem kell külön tagsági díjat fizetni, miután a katolikus nagygyűlés és az eucharisztikus kongresszus költségei közös számla útján intéztetnek el.

Egyebekben a tagsági díjra, a tagsági jegyekre, az utazás, elszállásolás és ellátást illetőleg a katolikus nagygyűlés által kiadott szabályzat a mérvadó. Azon hölgyek azonban, kik valamely szentségi társulatnak tagjai, az eucharisztikus kongresszuson, az illető szakosztályban, rendes tagokul tekintetnek. (A katolikus kongresszus programját lapunk 6-ik száma tartalmazza.)

Ugy a templomi ünnepségek, mint különösen az eucharisztikus körmenet fényének emelése érdekében tisztelettel kérjük azon egyesületeket, melyek saját zászlóval bírnak, hogy zászlójukat magukkal hozni sziveskedjenek.

Az eucharisztikus kongresszussal és az eucharisztikus római zarándoklattal, ezzel a két egyaránt nagyjelentőségű mozgalommal akarják a magyarországi szentségi társulatok a katolikus Egyház szent-évét és a keresztény Magyarország kilencszázados jubileumának ünnepségeit emelni.

Hogy pedig mind a két mozgalom minél hatalmasabban nyilatkozhassék meg, hogy Budapesten édes magyar hazánk iránt, Rómában pedig a katolikus Egyház iránt róhassuk le egyházi és hazafiui nagy kötelességeinkhez méltóan hálánkat és hódolatunkat, kérve-kérjük magyarországi katolikus testvéreinket, az egyháziakat úgy mint a világiakat, a férfiakat úgy mint a hölgyeket, vegyenek részt minél többen a kongresszusi és a zarándoklati mozgalmakban.

Jöjjön el mindenki, a ki csak teheti, hozzánk Budapestre és szeptemberben velünk Rómába!

Jöjjenek el főleg az «Eucharisztia» és az «Oltáregyesületnek» egyházmegyei igazgatói, elnökei, választmányi és minden egyéb rendes és pártoló tagjai.

Az Oltáregyesületek küldjenek ki ide is, oda is képviselő tagokat! Az urnők toborozzanak, gyűjtsenek minél több résztvevőket!

A lelkipásztorok hozzák föl Budára és azután vezessék velünk hiveiket Rómába, százával, ezrével!

Jöjjenek el jámbor katolikus véreink, hogy az Oltáriszentségben közünk lakozó Ur Jézus Krisztus előtt leborulva nyilvános hitvallást tegyünk katolikus hitünkről és a legföls. Oltáriszentségét szent körmenetben körülhordozva mutassuk be a katolikus magyarok hódolatát «Ő Előtte», ki az országok és nemzetek sorsát intézi!

Mutassuk meg az eucharisztikus kongresszus által, hogy főleg a legföls. Oltáriszentség iránti bizalom és hódolatban «egy szív és egy lélek» vagyunk és a katolikus nagygyűlés által, hogy az igazi katolicizmus nemcsak társadalmilag ébredt hazánkban, hanem az igazi katolikus hitéletben is, mely gyökerét a szentségekhez való járulásban bírja. Szakítsuk meg egyidőre nyári szünidőnket, hozzuk meg ezt az áldozatot legalább a jubileumi szent-évben.

Föl tehát az országos eucharisztikus kongresszusra és az országos katolikus nagygyűlésre!

Az eucharisztikus társulatok igazgatóinak értekezlete által kiküldött bizottság nevében

Künter Károly,

apát, kir. pal. plébános, a bizottság elnöke.

A manna.

Az Oltáriszentségnek előképe az ószövetségben a manna. Az Egyház imádságai, sőt az újszövetségi szentírás is sokszor hasonlítják egybe a mannát az Oltáriszentséggel.

Arány, rend és törvényszerűség az isteni szépség nyomai. Az Istent kereső lélek kapva kap rajtuk, ha a gondolatok csillagraján keresztül utnak eredve, innen is, onnan is feléje ragyog valamelyikök. A mit megtalál a kicsiny porszemben, azt nagyítva látja az égitesztben; a mit gyönyörrel élvez, midőn illatos árnya alatt pihen, a lombos hársfát megleti a hársfamag csirájában; az óriás ragyogó napnak képe benne tündöklök a fűszálon rezgő harmatcsöppben; ime az arány; anyag és szellem egymással egyesülve, egymást áthatva, a mérhető igazság, az anyagba zárt gondolat, világosság, melynek tünete egy, csak alakja más az anyagon s a szellemben, a beszélő kövek s a szellemi életre ható érzések mind, mi szépen szövődnek együvé, megalakotva azt a himes szőnyeget, melyen a jó Isten kedve nyugoszik: ime a rend; s mindez formához kötve áll előttünk, mely uralma alatt tartja,

hogy minden így legyen: ez az isteni akarat, az örök törvény; kötése ez a természet könyvének, mondatfűzése az örök igazságnak, pecsétje a szabadakaratnak, öve a világmindenségnek; Isten keze vele szórítja egygyé a tömeceket s az egész világgömböt: ime a törvényszerűség. S mindezekben egyik előkészítője a következőnek: lépcsőzet, mely a világ teremtésétől mindig tovább s tovább vezet.

A mint a természet rendjében mindez gyönyöre a gondolkodó embernek; ép úgy megtaláljuk az arány, rend és törvényszerűséget a kegyelmi, a természetfölötti világban. Itt is a fejlődés és kibontakozás arányosan történik, egybeszövődik a természetes képesség a természetfölötti erővel s megszentesi mindezt a szentség fényével az isteni akarat. Ez a fejlődéses szépség meglátszik a mannán; ezen a csodás eledelen. Mannája van az ószövetségnek, mannája az Egyháznak, mannája az égi boldogságnak: sokban megegyeznek s ezzel az előző odamutat a következőre; a miben eltérnek, abban fölülmulják egymást. A lélek bármelyikéhez térdel, hogy szűresölje az üdítő gondolatok élővizét, mindegyiket bőséges és fölségesnek találja: de hogy rendet tartson, javára lesz, hogy az alsónál kezdje.

Nézzük tehát az ószövetség mannáját.

Isten az ő népét soha el nem hagyja. Isten bele nem fárad a nyomorult ember szeretetébe még akkor sem, midőn ez bizalma fogytában csüggeteg és fáradt, s kishitűségében

nem bírja követni Teremtőjének nagyra szólító hívását. Im, zsidó népet hívja Egyiptomból, a nyomoru rabságból a boldogság és uralom ígéret-földjére. Mózeset küldi neki. A bárány vérének erejével szabadítja meg őt. Átvezeti a vörös tengeren, maga is népe közé bocsátkozik és felhő- és tűzoszlopban jár előtte. És mégis mivel fizette meg ezt a nép? Ime a szentírás szavai:

«És Izrael fiainak egész gyülekezete *zúgolódik* Mózes és Áron ellen a pusztában. És mondták Izrael fiai nekik: Bár inkább az Ur keze által *haltunk volna meg* Egyiptom földén, mikor a fazék hús mellett ülve, elégséges kenyeret ettünk vala; miért hoztatok ki minket a pusztába, hogy az egész sokaságot *éhséggel* öljétek meg?» Ime az éhség szenvedése, melyet a kishitűség és bizalmatlanság növel. Mindig ilyen az ember a szenvedésekben. Az Ur pedig csak azt akarta vele, hogy népét az égi eledel méltóbb vételére szenvedéssel előkészítse.

«Mondá pedig az Ur Mózesnek: *Ime én az égből adok nektek kenyeret*; menjen ki a nép és szedjen a mennyi elég naponkint; hogy kísértsem meg őt, vajjon az én törvényeim szerint jár-e vagy sem? A hatodik napon pedig készítsék el, a mit bevigyenek; és ez kétannyi legyen, mint a mennyit naponkint szedni szoktak». Isten e szavakkal megígéri az égi eledelt, a csodálatos táplálékot. Fog-e azonban a nép hinni ez ígértben? ki fog-e menni a táboron kívül, hogy az égből hullatott csodás eledelt föl-

szedje? vagy azt mondja talán: ki látott már az égből kenyeret hullani, s nem megy ki? Ime, Isten hitet kíván tőlük. az égből hulló táplálék lehetőségében előbb megkísérti őket, ha vajjon hisznek-e?

Mózes tehát és Áron buzgalmuk minden hevével s szavuk meggyőző erejének teljével lépnek a nép elé, hogy ezt a csoda elfogadására képe-sítsék, az Isten ígértét tudtul adják, bennök a hitet fölébreszszék. «Este megtudjátok, hogy az Ur hozott ki titeket Egyiptom földéről; és *reggel meglátjátok az ő dicsőségét*», így szóltak a néphez. «És midőn Áron Izrael fiai egész gyülekezetének szó-lott, a pusztára tekintének és ime, az Ur dicsősége megjelenék a felhőben.» Mi fönséges előkészület az égi eledelre; a készülő csodára. Ime, látom az éhező, aggódó népnek százezreit, a hős természetű harcosokat a törzsek előkelőitől a nép vitézeiig nejeikkel és gyermekeikkel, a játszadozó kisdedek s a komolyabb tekintetű ifjakkal egymáson szorongva, mint sűrű rajt, a hegyekre szállva megtelepedni s feszült figyelemmel csüggeni Áron szavain, melyek ma a szokottnál nagyobb hévvel és tüllel folynak ajkairól s ragadják meg a szent nép szíveit.

Mint főpap áll ő a nép előtt, Mózesnek jobbján a felhőoszlopnak tövében, a melyben Isten lakik. S a mint a nép a hegyek lejtőiről reá tekint a pusztaság felé, a csoda ígértét az Ur tanuskodása csodával erősíti meg. A felhőoszlop fényt ölt, ragyogni kezd és benne megjelenik

az Ur dicsősége. S a felhőből megszólal isten szava Mózeshez:

«Hallottam Izrael fiainak zúgolódását, mondd nekik: Este húst esztek és reggel jól laktok *kenyérrel*. És megtudjátok, hogy én vagyok a ti Uratok és Istenetek». Főnséges szózat! Tehát csodák előzik meg az égi eledel csodáját és jövendölés és isteni szó adja tudtul, hogy az, a mit ígér, az az Isten csodája, és mint ilyen, több, nagyobb, fontosabb, mint a többi csoda és jövendölés, mely azt előkészíti. A reggel nyújtandó égi kenyér zálogául este csodás mennyiségben húst ad Isten népének; ime: «*Lőn pedig este, hogy járjek jövén föl, ellepék a tábor*». Isten így bizonyítja, hogy övéi mindenek: az ember és táplálékja, ő teremtette, ő természti és adja ezt amannak. Ő ura az életnek és az ételnek. Izrael népe elcsitítja éhségét és lenyugszik.

Leszáll az éj. Ünnepeles, csöndes éj, a minő Isten szeretetének csodáit és titkait foglalja körül. Csodás éj, hasonló az első karácsony éjszakájához, meg ahhoz, a melyen az Oltáriszentség öröksége szállott reánk, vagy a melyen az Ur sirjából fölébredett. «*Reggel a tábor körül harmat szállott vala*. S mikor ez befödte a föld színét, látszék a pusztában valami apró, mintha mozsárban törték volna, hasonló a földre szállt dérhez. Mit meglátván Izrael fiai, mondák egymásnak; *Man hu?* mi azt teszi: *Micsoda ez?* mert nem tudják vala, mi az. Kiknek mondá Mózes: *Ez azon kenyér, melyet az Ur adott nektek eledelül*. S ez azon íge, me-

lyet az Ur parancsolt: Szedjen abból kiki, a mennyi elég eledelére, minden főre egy gomort (= 2.4 liter), a sátorban lakó lelkek száma szerint szedjétek. És Izrael fiai úgy cselekvének és szedének, ki többet, ki kevesebbet. És megmérték a gomormértékkel; és sem annak, ki többet szedett, nem vala többje; sem a ki kevesebbet szerze, nem találta kevesebbet; hanem mindenki annyit gyűjté, a mennyit megehetett. És mondá nekik Mózes: senki se hagyjon abból reggelre. Kik nem hallgatták őt, hanem némelyek közülök hagyának reggelre is, és ez elkezde férgesedni és megrothada. Szedék pedig azt reggel, kiki a mennyi elég lehetett élelmére; mert mikor a nap fölmelegedett, elolvada. A hatodik napon pedig kétannyi eledelt szedének, azaz két gomort minden emberre; eljövének pedig a sokaság minden fejedelmel és elbeszélék Mózesnek. Ki mondá nekik: Ez az, miről az Ur szólott: Holnap a szombat nyugodalma az Urnak van szentelve. Mind, a mit tennetek kell, tegyétek meg és a mit főznötök kell, főzzétek meg; a mi pedig megmarad, hagyjátok reggelig. És úgy cselekvének, a mint Mózes parancsolta vala: és nem rothada meg, féreg sem találtaték benne. És mondá Mózes: Egyétek meg azt ma, mert az Úr szombatja vagyon, azért nem találtatik a mezőn. Hat nap szedjétek a hetedik napon pedig az Ur szombatja vagyon, ma nem találtatik a mezőn. És eljövén a hetedik nap, kimenének némelyek a népből, hogy szedjenek és nem talá-

lának. — És Izrael háza annak nevét *mannának nevezé*, mely olyan vala, mint a koriandrom magva, fehér és íze, mint a mézes pogácsáé. Mondá pedig Mózes: Ez azon íge, melyet az Ur parancsolt: Tölts meg abból egy gomort és tartassék meg az a következő nemzedéknek, hogy ismerjék meg a kenyeret, melylyel titeket a pusztában tápláltak, midőn kihoztatok Egyiptom földéről. És mondá Mózes Áronnak: Végy egy edényt, és töltsd meg annyi mannával, a mennyi egy gomorba fér és tedd az Ur elé, hogy megtartassék nemzedékeiteknek. *És Áron eltevé azt a sátorba, hogy megtartassék.* Izrael fiai pedig negyven esztendeig evének mannát, míg lakásukra szánt földre jutottak; ezen étellel táplálkozáának, míg Kánaán földének határait elérték.» (II. Móz. 16.)

Mielőtt a manna adásának jelentőségét kifejténők, azokkal kell leszámolnunk, kiknek érzékiességek érzékeiket oly durva és darócszerűvé tette, hogy minden természetfölöttitől, csodától sőt magának a szellem létezésének elfogadásától irtóznak s ideges vergődéssel küzdenek az ezeket támogató bizonyítékok ellen. Az e fajta vakok, habár a szentírás előadott minden mondatából kiragyo-g az, hogy a mannát Isten csodával adta s az nem volt természetes módon adott eledel, a mannát csak olyan közönséges eledelnek állítják, a mi manap is terem. Hivatkoznak a tamariskus-fára, mely a Sinai-félszigeten nő, ebből olyanszemecsekben, mint a tömjén, kivált, ha apró rova-

rok megszúrják, nedv fakad; ha fává nő 20 lábnyi magasságot ér el, de mint cserje is gyakori; édes nedvét junius és júliusban fakasztja. Azt állítják, hogy a manna nem volt egyéb, mint a tamariskus-fának a gyantája. Valóban van is sok hasonlóság ezen termény és a manna között, ez is hasonlít a koriandrom-maghoz, színe, mint a bdellium, ha sűrűn hull, mint dér lepi el a fák alját, édeskés ízű, ha a nap heve rá-tűz, elpárolog: mégis nagy merész-ség volna ezt, bár csak természetes megfigyelés szerint, a mannával azonosnak tartani, mert ha ezen tulajdonságokban némiképp meg is egyez-nek, a legtöbben eltérnek.

Izrael népe már májusban nyerte a mannát, s a manna hullott július után is, az egész éven át, még télen is; a manna éjjel hullott s napkeltekor már a földön hevert: ama gyan-taféle a fölkelő nap sugaraival fakad; csak nedves években termeli a fa a szemcséket és sokszor évek hosszú során át elmarad a termés; a manna nem hullott a hetedik napon: ez a termény naponként hull, ha a nap süt; hihetetlen, hogy mindenütt, a merre jártak, lett volna tamariskus; még kevésbbé lehetséges, hogy a fa oly bőven adta volna a terményt, mert ehhez *naponként* húszezer mázsa kell vala, holott a mai egész évi termés a legjobb esetben háromszáz kiló; sem Mózeset nem hihetik oly vakmerőnek, sem a népet oly egy-ügyűnek, hogy midőn szemekkel lát-ják, mint hull le a fáról a gyanta, azt az égből hullottnak mondják.

Alig hihető, hogy a zsidók ne ismerték volna a pusztában bolyongtukban a tamariskus-fa ezen tulajdonságát s mint mondhatták volna okos észszel ennek gyantájára: man hu? mi ez? Lehetetlen, hogy valaki a tamariskus-gyantát naponta egye negyven évig, mert az oldó gyógyszer. Kétségtelen, hogy a későbbi zsidók is ismerlék azt a fát s mégis a manna mindenkor égi, csodás eledelnek tartották, épen Mózes ez elbeszélése és atyáik hagyománya alapján. Az elbeszélés a mannáról oly tulajdonságokat mond, melyekkel csak egy csoda-étel bírhat: szombaton nem hull, másnapra megférgeedik, de péntekről szombatra vasárnapig, a sátorba, illetve frigyszekrénybe helyezett pedig évszázadokon át eláll, mindenkinek kellemesen ízlik, bármennyit szed valaki, ha sok, ha kevés, nem több, sem kevesebb, mint egy gomor és még is épen annyi, a mennyit megehetett. A szentírás szavai egyre emelkedőbbben és növekvőben mutatnak a mannára mint *nagy* csodára, a mely, mint Isten nagyra szóló tanúsága, a mellett bizonyít, hogy nem Mózes, hanem ő maga vezette ki Izraelt Egyiptomból; negyven esztendeig tartó csoda, Isten közvetlen tanuskodása a felől, hogy ő az, ki vezeti és legelteti, mint báránykáját a nemzetté nőtt Jákobot, vezeti a csodaoszlopban, legelteti az eléje hintett mannával. Isten törvénye nem hullat-e onnan fölülről életet és ételt, mit a termékenyítő zápor s az elevenítő harmat csöppjeibe zárt le, hogy vele kifakaszsa a föld keblébe

rejtett természeti erőt? nem teheti ezt Isten rövid uton, hogy az embert tápláló étet és italt nem a föld színén érleli a litkon termő búzában s az életerőt tüzelő gerezdben, hanem angyali kezek szolgálatával, a szellemi erők alkotó köreiben, fönt az ég magasában termesztí s így készen juttatja az eső és harmat hazájánál magasabban álló szellemi országból azoknak, a kik az ő népe, nyája, a kiket szeret? Ne nézzük Istent oly kicsinyesnek, a ki a természet rendes útján kimerítette tudását, erejét és szeretetét, mintha a természetnél tökéletesebbet nem adhatna!

(Folytatjuk.)

Gyakorlati élet és a szentségimádás.

A Jézus iránt való szeretet próbája, melyből bebizonyosodik, hogy az való szeretet és nem pusztá érzélgés, az a gyümölcs, melyet a szentségkedvelő lélek a gyakorlati életben hoz. Jézus szőlőtőnek vallja magát, mi pedig szőlővesszők vagyunk: kettőnk közt való benső egyesülés adja a szeretet életét. «Én vagyok a szőlőtő», ugymond és ti a szőlővesszők; a ki én bennem marad és én ő benne, az

sok gyümölcsöt terem. Mi a gyümölcs? A jóselekedet, melyet az erényes szándék virágzása előz meg. A szeretet nem éri be a virágzással, az áhítatos szándék jó illatával, a szeretet sok gyümölcsöt terem.

Megfelelhetünk arra, vajjon van-e szeretet abban a lélekben, mely igen ájtatos és buzgó az Oltáriszentség előtt, a midőn tömjénillatot szí és az örökfényt látja a templomban, de künn az életben csak olyan, mint a többi. Az ilyen áhitat, a melynek nincs gyümölcse, az nem lehet szeretet. Nagy hatással van reánk a szeretett Jézus imádása, lelkünk feléredik az ő szent színe előtt, mint a gyolcs a nap tiszta sugaraiban. Végezzük tehát a szentségimádást oly szándékkal, szellemenben, tervszerűséggel, hogy aztán megteremje lelkünk a szeretet gyümölcseit. *Ne feledjük el az Oltáriszentség előtt, hogy mi az emberi társadalom tagjai vagyunk: és viszont a társadalmi életben ne feledjük el, hogy mi Jézust az imáadásig szeretjük.* Ezen életelv betartása összehangzalba hozza az életet a Szentséggel, röviden mondván, szent életüekké tesz.

Nagyon jók a szentségimádási vezérkönyvek, de az ideális szentségimádó nem vezérkönyvből imádkozik, nem könyv, hanem szíve szerint társalog az Urral. Egyik azt kérdi, imakönyv nélkül mit tudjak én mondani Jézusnak egy negyedóra hosszúra, egy fél, vagy épen egy egész óráig? Épen itt rejlik a titok. Ha egy lélek azt kérdi, mit mondjak Jézusnak, van-e abban szeretet? Az igazán

szerető szívnek nagyon sok a mondani valója, sőt úgy érzi, sohasem lehet kész azzal, hogy szívét teljesen kitarja.

Mit mondjak Jézusnak?

Mit szokott mondani az ember, ha jó barátját látogatja meg? Társalog vele az ő és a saját ügyeiről, a napi eseményekről, a mennyiben őket illetik. Társalogjunk az édes Üdvözítővel az ő és a magunk ügyeiről, az őt és minket illető eseményekről.

Elsőben is *dicsérjük* őt, úgy, mint a szerető szív szokta szemtől-szembe elragadtatott gyönyörrel dicsérni azt, a kit szeret. Ismerjük őt s azért sohasem fogyunk ki a dicséretből. Mondjunk neki minden szépét és jót, a mit csak mondani lehet az ő örök szeretetéről, irgalmáról, mindentudásáról, hatalma, fönsége, égi-földi dicsősége, jóságáról és így tovább minden isteni tulajdonságairól; aztán dicsérjük őt emberi jótulajdonságaiért, az ő gyöngédsége, alázata, szenvedése, önfeláldozása, fáradhatatlansága stb. miatt; majd ama tulajdonságaiért, miket az ő szentségei jelenlétében mutat: melyek egyszerűség, állandó jelenlét, nagylelkűség és így tovább; dicsérjük őt, hogy lelkünk lássa az ő gondviselését azon napi eseményekben, melyekben ő azt megnyilatkoztatja, midőn ellenségeit megzavarja és megszégyeníti, az őt szolgáló gyöngéket győzelemre segíti, midőn a bűnt bünteti, az erényt jutalmazza. Mindezt tegyük egyedül őt szeretve, az igazakat miatta, a rosszakat szánva, sohasenkit el nem ítélve, magunkban el nem bizakodva. Ez a dicsérő szent-

ségimádás visszatart a gonoszok gyülekezetétől, bizalomra kész Isten iránt, fölbátorít, hogy Jézus szeretetét megvalljuk az emberek előtt.

Miután dicséretünkkel elmondtuk neki, minő jó ő, miután szívünk szeretetét e dicséretben izzóvá szítottuk s miután meghallgattuk szavait, a melyekkel bátorított, mondjuk el neki, *panaszoljuk el, minők vagyunk mi.* Mi nyomorultak, gyarlók, bűnösök, hűtlenek, gonoszakszemben az ő nagy szeretetével. Részletezzük ezt azzal, a mi az utolsó szentséglátogatás óta velünk történt. Panaszoljuk el, mily hamar, méltánytalanul, rút kitöréssel gerjedtünk haragra, mily szeretetlenek voltunk, szórakozottak az imában, mily engedetlenek, elégedetlenek, zugolódók, csüggetegek, hazugok, csalfák, fondorkodók, megítélők, mulandókat hajszolók, rátartóságok, lanyhák és kényelemszerető, érzékenyek, ingadozók, szerettünk olyast, mi az Ő szeretetével együvé nem fér. Szégyenünkben törjék össze lelkünk; mutassuk meg ijedezve lelkünk fekélyes sebeit. Kérjünk bocsánatot: tegyünk ígéretet.

Hogy szégyenünk még nagyobb legyen, ismerjük el színe előtt, *mi jót tett velünk.* Valljuk meg előtte, hogy szívünk minden dobbanását, minden lélegzetünket, szemünk ragyogását, együgyű ajkunk gagyogását, minden esöpp vért, minden falat ételt, minden korty italt neki kell köszönnünk; az időt minden percével, az életet minden örömeivel, az álom szendergését, a hajnali ébredést, mind, mindezt köszönjük meg,

háláljuk meg neki, mint a gyermek megköszöni szülőjének, ha új ruhát kap. A mi velünk jó történt legutóbb, mind kutassuk elő s igaz beismeréssel adjunk hálát neki. Az ő sugalmazásait, a jóra ösztönző kísértéseket, a vigasztalást, az imát, a bűnbocsánatot, a munka sikerét, jelenlétét, segítségét; hogy a Szentséghez hívott, hogy ide segített; az előjárók igazgatását, az őrző angyal vezérletét, a szentek esedezését, az édes Szűzanya szeretetét, a Szentlélek adományait: hogy a midőn elhagytuk, el nem hagyott, midőn vétkeztünk, nem büntetett.

S miután saját bűneinket az ő szent szívére borulva, elsirattuk s neki a velünk tett jókért hálálkodtunk, ugyancsak a napi események és saját körülményeinkből merítve, megkérleljük őt azon bűnökért, a mikről tudomásal birunk; az alattvalók vétkeit, a botrányokat, a családtagok bűneit; mind-mind szeretetünk fájdalmas tűzével szeretnők elemészteni; nemcsak mert Jézust bántják, a kit mi szeretünk, de mert Jézust szeretjük, a ki ezek lelkeinek kárán bánkódik. Ime a beszélgetés, a meghitt társalgás, a szerető bizalmaskodás mily bő anyaga ez! Ha ezt neki mind őszinte szívvél elmondjuk, szívünk közvetlen fájdalmát föltárjuk, mintegy az édes Jézusnak szeme közé nézve: a boldogság és vigasz özöne áraszt el s a szeretet bennünk az isteni jegyesség megszentelő pecsétjét nyeri. Ugyanígy kell kiterjesztenünk a hálaadást is lehetőleg mindenre, a miről tudomásal birunk; mert minden jó, a mi fele-

barátunkra száll, Jézustól jó s azt neki kell megköszönnünk. Mindebben, ha tudjuk, említsük meg a neveket, a személyeket, helyeket, körülményeket.

S most jövök a legfontosabbhoz. A mi rossz történt, Jézus szeretete arra ösztönöz, hogy ne történjék többé. S a hála mit parancsol egyebet, mint hogy a jót a rossz elhárításával viszonyozzuk? Azért ebből a fájdalom és hálából szőtt szeretetből önkényt következnek a jó ígéretek. Tehát most az édes Jézust fölékesítjük az ígérlet virágaival; megmondjuk neki, hogy itt, meg ekkor, mit teszünk, szólunk, hogy lesz, mint lesz minden, hogy őt bűn ne sértse, sőt tisztelet, imádás, szeretet környezze mindenfelől. A jó föltételeket a szeretett Jézus színe előtt részletezzük, körülményesen elmondjuk: Édes Istenem, kedves Jézus, íme ezt és így akarom tenni és mondani... ezt és ezt többé nem teszem, nem gondolom... amazt pedig megakadályozom... megkérem őt, hogy téged ne bántson, mert az neked is, nekem is fáj... oktatni fogom őt szeretetedre... buzdítom imára...

Ha pedig a jó és szent elhatározásokat mind elmondtuk Jézusunknak, következnek a könyörgések magunkért és másokért, ugyancsak a napi események, viszonyainkhoz mérten. Kérjük őt isteni szíve szeretetére, isteni Anyjára, a Szentháromság dicsősége és boldogságára, hogy a mi jót előbb föltettünk, azt ő teljesíteni segítsen. S ezt ismét részletezve, kifejtve, egyenként fölemlítve, meghitt és szerető társalgásban mondjuk el. Imádkozzunk végül az egyházért, annak előljárói-

ért, hazánkért, nemzetünkért s általában mindazokért, kikért az egyház imádkozni szokott, végül a haldoklókért és a megholtakért. Záradéku képzletben megcsókoljuk az Ur Jézus szentséges lábain, kezein, szívéen a szent sebhelyeket s az imádat befejezzük.

Igy rendezve be szentségimádásunkat, aligha fogunk könyvre szorulni. Imádásunk benső, igaz, természetes, közvetlen gyakorlati leszen; megváltoztatja bensönket, életünket, környezetünket. A szeretet igaz és bő gyümölcsöt termő leszen.

P. Pannonius.

Oltáregyesületi ügyek.

Az eucharistikus kongresszus.

Minő tündeléseket tud rendezni a külföld a szentségi Uralkodónak, a lelkek Királyának, arról tanuskodhatnak, a kik néhány év előtt a brüsszeli ünnepélyeken jelen voltak. Az Oltáriszentség megérdemli, hogy mi is a szeretet lelkesülő tüzében az eucharistikus kongresszussal fényesen üntessünk Krisztusunk mellett.

Jöjjünk egybe minél többen!

Vegyünk részt minél nagyobb lelkesedéssel!

Buzdítsuk egymást szóval és példával!

Természetünkben van, hogy az ünnepiség fönsége, fénye és nyilvánossága meghódít, magával ragad és tettekre készít.

Mennyire szüksége van a mai közömbös és meghunyászkodott magyar katolikusnak arra, hogy hitének tűzhelyénél, az oltárnál s annak szent tűzénél, az áldozati szeretetnél gyulaszsa lángra hamvadni indult valóságosságát és eszméikért buzduló akaratát, hogy hazáját a kereszt erejével mentse meg!

Vonjuk be különösen a lanyhákat is, hogy a kongresszus legalább arra tanítsa meg őket, hogy hitüket megvallják szóval és katolikus élettel.

Az eucharisztikus kongresszusra jelentkezhetni dr. Gyürky Ödönnél, Budapest, IV., Molnár-utca 11. szám.

A részvételi díj hölgyeknek 2 korona, férfiaknak 4 korona.

Kedvezményes vasuti és hajómenetjegyek igazolványai ugyanonnan szerezhetők.

Olesó lakást és ellátást ugyancsak a titkári hivatal szerez.

Az eucharisztikus kongresszus a *budapesti kath. kör dísztermében, IV., Molnár-utca 11.* alatt tartja üléseit.

Az eucharisztikus kongresszus programja.

A kongresszus augusztus 17-én délután 3—5 óráig és 18-án déli 11—1 óráig tartja üléseit.

1. *Megnyitó beszéd.*

2. *A papok Eucharistia-Társulata és az Oltáregyesületek föladata.*

Előadó *Porubszky József*, tó-almási plébános, pápai kamarás.

3. *A legfölségesebb Oltáriszentség hittani szempontból.*

Előadó *Tomcsányi Lajos*, Jézus társaságának tagja.

4. *A legfölségesebb Oltáriszentség erkölcstani szempontból.*

Előadó *dr. Fischer-Colbrie Ágost*, esztergomi kanonok, udvari káplán, pápai kamarás, bécsi augusztineumi igazgató.

5. *A legfölségesebb Oltáriszentség és a lelkipásztorok.*

Előadó *Halmekamp György*, győri kanonok, a Társulati Értesítő szerkesztője.

6. *A legfölségesebb Oltáriszentség és a sajtó. — A Róma—Lorettói zarándoklat.*

Előadó *Varga Mihály*, csongrádcsanyi plébános, a «Reménységünk» szerkesztője.

7. *A legfölségesebb Oltáriszentség és a katolikus szertartások és művészetek.*

Előadó *dr. Piszter Imre*, a zircz-ezisztreczi rend budapesti házának főnöke.

8. *A legfölségesebb Oltáriszentség és az egyházi zene.*

Előadó *Mayer Károly*, székesfehérvári apát-kanonok.

A központi Oltáregyesület kiállítása.
A katolikus nagygyűlésen megjelenők, de kivált az eucharisztikus kongresszus tagjainak figyelmét eleve fölhívjuk egyesületünk kiállítására, melyet a szétosztandó egyházi szerelvényekből rendez. Ha nem is lesz olyan

lerjedelmes, mint a tavaszi, mert alig négy hó állott az előkészületek megtevésére rendelkezésül, mégis tekintélyes alakban fog forma és elrendezés dolgában mintául szolgálni az érdeklődőknek. *Kiss Aladárné* buzgó másodelnőknőnk önfeláldozó szorgoskodása és számos előkelő hölgyeink, kik a szent öltönyök készítését elvállalták, fáradhatatlan buzgokodása e rövid idő alatt csodásat alkot a kiállítással, mely már aug. 12-ére elkészül és két termet fog elfoglalni. Az ünnepélyes megnyitás és a látogatásra nézve a legközelebbi időben végleges intézkedések történnek.

Az oltárok ékessége a szentségimádók boldogsága, mert a mint a tisztelen és elhanyagolt oltár, a szennyes, kopott templomi ruhák hántják azok szeméit, kik Jézust becsülik, szeretik és imádják: ép úgy megelégedett örömmel pihentetik szeméiket az oltár szépségén s a szent öltönyök díszén azok, kik, mert az Oltáriszentségben rendkívülit, nagyot és kedveset, magát Istent imádják, *töltsék telhető buzgalommal gondoskodnak a világ Gondviselőjéről.*

Az előkelő anyák nagy gondtal, figyelemmel rendezik be és sok drágasággal díszítik serdült leányuk szalonját, hogy a főnemesi korona fénye alatt nevelkedett drága gyöngynek illő keretet nyujtsanak s a családnak viruló kincsét, azt a finom mosolygó kedélyt, azt az okosságot és jóságot lehelő lelket, azt a női erények pompájában gyönyörű jellemet hozzája illő nagyrabecsüléssel környezzék. Mélt-

tányos! De ugy vagyunk a mi Jézusunkkal is? Megnyeri-e Isten az ő házában és kegyelmes áldásainak trónján azt a díszet, mely őt megilleti? Vagy minő fogalmakat alkotunk a mi édes Jézusunkról, hogy őt az embereknél kevesebbre méltatjuk? Valóban csak azt mondhatjuk, hogy nem ismerjük őt! Mert, oh! be más volna az ő sora közöttünk, ha őt nem mondóm, hogy szeretnők, hanem legalább csak ismernők! Jaj lesz nekünk, ha halálunk után lelkünk a mennyország kapuin kopogtatva siránkozik: «Uram, Uram! nyisd meg nekünk» s hangzik belülről felénk az elutasító válasz. «Bizony mondom nektek, nem ismerlek titeket.» (Máté 25, 11.)

Tegyük meg tehát, hogy becses, finom és értékes legyen, a mint eddig is az volt, mind az, a mit Oltáregyesületünk a Szeretet Királyának nyujtott. Adjunk bőséges alamizsnát.

Buzdításul lássuk ismét, mily üzenetben küldi a szentséges Jézus hála-köszönetét az ő szolgálói, az oltár papjai által. A papi hálairatokban Jézus szavát olvassuk:

Midőn Nyírsid leány-egyházam részére küldötti kehelyért a hozzávalókkal együtt a legmélyebben érzett hálaomat és köszönetemet fejezem ki, az Oltáregyesületre Isten áldását a legforróbban óhajtom. E tekintetből én őt szentmisét vállalok el.

Rus János, g. szert. kath. üld.-pap.

Hálás szívvel mondok mély köszönetet, ugy az én, mint hivelim nevében a központi Oltáregyesületnek a szép és művészi tárgyakért, melyeket szegény templomunknak ajándékozni méltóztatott.

Holnap, azaz folyó hó 8-án tartjuk

imádási órákat, a mikor is kedves kötelességünknek tartjuk a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlevő Ur Jézus Krisztushoz könyörögni, kérvén Őt, hogy az Isten dicsőségére szolgáló szent működésében végnélküli áldásában és kegyelmében részesíteni kegyeskedjék.

Schaffer Sándor.

Fogadja hálánk legmélyebb kifejezését azon kegyért, melyben bennünket a budapesti központi Oltáregyesület egy ciborium és egy kehely ajándékozásával részesíteni kegyes volt. Hálánkat azzal igyekszünk leróni, hogy imádkozunk örök és földi jóléteért és iparkodunk az édes Jézus dicsőségének előmozdítására és keresztény testvéreink segélyére minél virágzóbb Oltáregyesületet alapítani.

Révész István, dunakeszi plebános.

A központi Oltáregyesület által a vasnádasi plebánia Halogy fiókközsége részére kegyesen küldött nagybecsű egyházi szereket átvettem. Sietek legmélyebb köszönetemet úgy saját, valamint hűveim nevében e nagylelkű adományért kifejezni. Buzgó imánkkal fogjuk első sorban meghálálni az Oltáregyesület e nagylelkű ajándékát, melylyel lehetővé tette, hogy nevezett filiában rövid idő múlva istentisztelet lesz tartható.

Németh György, plebános.

A budapesti közp. Oltáregyesület

rendes tagjaitól 1900. április hóban befolyt díjak.

Özv. Nentzli Ferenczné 1 k, Gergelyi Margit 1 k, Justh Béla 2 k, Krauze Ferencz káplán a szentesi tagoktól 10 k, Fodor János 80 f, Fodor Borbála 80 f, Német Ágnes 1 k, Marx Antalné 40 f, Kraemer Gézáné 8 k, Messik Gyuláné 2 k, Dióssy Kálmán 2 k, Dióssy Jánosné

2 k, többen Kraemer Gézáné urnó által 8 k, Kovács Mária 1 k, Sárk Julia 1 k, Matlag Istvánné 2 k, Rejtő Sándorné 8 k, Lukács Zsuzsanna 24 f, Pateres Alajosné 2 k, ft. Kristofcsák Gyula ur által Uj-Aradról 10 k, ft. dr. Tóth József megbízott ur által Szombathelyről 66 k, 46 f, Ludányi Magdolna 2 k, Kovács Józsefné 1 k, Kovács Józsa 1 k, Forster Gyuláné 40 k, Kajsza Mária 1 k, Novák Györgyné 2 k, Németh Anna 2 korona, Grubánovics Gézáné 2 k, Vaniss Mária 2 k, Kerek Teréz 56 f, Gross Mária 4 k, Hável Lipótné 4 k, Ostheimer Mari 24 f, Fittenberger Anna 24 f, Rus Teréz 24 f, Muncz Mária 24 f, Ziegler Teréz 24 f, Ziegler Anna 24 f, Rus Katalin 24 f, Puk Mária 24 fillér, Stocker János 24 f, Stocker Róza 24 f, Kesler Teréz 24 f, Ostheimer Katalin 24 f, Engert Anna 24 f, Marlog Borbála 24 f, Rádler Teréz 24 f, Háber Róza 24 f, Balaban Borbála 24 f, Ostheimer Mátyás 24 f, Fittenberger József 24 f, Ostheimer István 24 f, Haber Sebő 24 f, Brandhuber János 24 f, Marlog Ádám 24 f, Rus Anna 24 f, Rus Katalin 24 f, Brandhuber Mária 24 f, Keszler Mária 24 f, Schwarcz Amália 2 korona, Fröhlich Magdolna 2 k, ft. Hegyi Antal plebános ur által Csongrádról 42 kor. 36 f, László Rozália 2 k, Kujszer Györgyné 40 f, Streit Lajosné 2 kor., Bazsó Borbála 1 k, Lászlóvszkyné 2 k, Scheider Mária 3 k, Takács Mari 1 k, Hoboth Teréz 3 k, Szkupi Katalin 2 k, Korvász Julia 2 k, Bálint Teréz 2 k, Bálint Ágnes 24 f, Jurán Gizella 4 k, dr. Fuhrmann Ferencz 10 k, Moldován Antalné 2 k, Krammer Ferenczné 2 k, Báró Mandorff Gézáné 26 k, Takács Éda 4 k, Almásy Istvánné 4 k, Almásy Gyürky Lilla 4 k, Keczeri Ödönné 4 k, Szegedy Györgyné és leánya 8 korona, Benyák Mihályné 1 k, Pinkay Erzsébet

2 k, Schlád Róza 2 k, Horváth Emma
 4 k, Horváth Irma 3 k, Petrecz Jánosné
 6 k, Schmit Mária 2 k, Rieder Józsefné
 2 k, Schmit Luiza 2 k, Schmit Róza 2 k,
 Weyer Lajosné 4 k, Franyó Jánosné
 2 k, Prém Irén 2 k, Stocker Mátyás
 24 f, Radler Erzsébet 24 f, Turek Anna
 24 f, Preis Teréz 24 f, Haber Anna 24 f,
 Ostheimer Erzsébet 24 fillér, Schrötler
 Teréz 24 f, Láng Istvánné 2 korona,
 Hoffmann Mari 1 k, Hajós Béláné 2 k,
 Zupka Veronika 1 k, Zupka Berta 1 k,
 Fichter Ilma 2 k, Vollári Józsefné 2 k,
 Schweiger Mari 2 k, Szalay Juli 1 k,
 Szalay Malvin 2 k, Valla Mária 40 f,
 Ötvös József 2 k, Ötvös Józsefné 2 k,
 Tóth Katalin 3 k, Garlathy Gézáné 2 k,
 Bárczy Istvánné 2 k, Burchits Ferenczné
 2 k, Burchits Józsa 2 k, Heuberger
 Rezsőné 2 k, Szatmáry Lajosné 2 k,
 Lehner Mária 2 k, Palugyay Ignáczné

1 k, Krisztinkovich Jenőné 2 k, Szeti
 Katalin 2 k, Morkó Józsefné 1 k, Vesző
 Borbála 1 k, Pintér Mária 40 f, Homola
 Verona 40 f, Hermann Anna 2 korona,
 Schláger Katalin 32 f, Surczer Emma
 2 k, Herolt Mária 2 k, Ritter Eliz 24 f,
 Simon Mihályné 24 f, Dohnál Klótild
 24 f, Hóber Vilma 24 f, Hóber Klótild
 24 f, Kripolszky Anna 2 k, Lukács
 Juliska 1 k, Baumann Etel 1 k, Tóth
 István 1 k, Tóthné, Holczmann Augusta
 1 k, Hoffmann Irma 2 k, Timár Teréz
 2 k, Juhász Gábor 2 korona, Schmiéd
 Jozefa 2 k, Karl Magdolna 2 k, Gáló
 Mari 24 f, Kovács Anna 40 f, Takács
 Anna 40 f, Venszky Margit 2 k, Venszky
 Béla 2 kor., Strup Károlyné 2 korona,
 Oszheimer Mária 24 f.

(k = korona, f = fillér.)

(Folytatása következik.)

KIMUTATÁS

a Budapesti Központi Oltáregyesület által 1897—1899. években elajándékozott egyházi szerekről.

Ezen tárgyak a következő templomok között osztattak ki:

Jelzések: † Plébániatemplom. * Filialetemplom. ○ Kápolna, zárdá vagy kórház.

1897.

I. Az esztergomi főegyházmegyében:

† 1. Alsó-Palotja:

2 oltárterítő

1 alba

1 karing

3 corporale

2 vállkendő

4 kehelytörő

2 öv

2 ministránskaring

2 viola ministránsruha.

○ 2. Budapesti, Krisztina-városi fű-árvaház.

1 kehely

1 ciborium

4 gyertyatartó

1 fehér miseruha

1 fekete miseruha

1 viola miseruha

1 vörös miseruha

1 ciboriumköpenyke

1 misekönyv

1 halotti misekönyv

1 kézmosó készülék

3 oltárterítő

2 alba

2 corporale

3 vállkendő

6 kehelytörő

4 kéztörő

5 kehelyfedő

2 öv.

† 3. Drutócz:

1 menyezet 4 ruddal

1 viola palást

2 alba

2 corporale

2 vállkendő

6 kehelytörő

4 kéztörő

4 kehelyfedő.

† 4. Duna-Szent-Pál:

1 fehér miseruha

1 fehér palást	1 fekete palást	* 22. <i>Sóos-Hartyán</i> = <i>Kis-Hartyán</i> :
1 fekete palást	1 magánstola.	1 menyegző 2 ruddal
1 magánstola.	□ 15. <i>Léva</i> :	1 magánstola
† 5. <i>Endrefalva</i> :	1 kehely	1 alba
6 corporale	1 zöld miseruha.	1 karing
6 kéztörő	† 16. <i>Loóc</i> :	2 corporale.
1 oltárterítő.	2 ünnepi alba	2 vállkendő
* 6. <i>Endrefalva-Pilling</i> :	2 corporale	6 kehelytörő
1 viola miseruha	2 vállkendő	4 kéztörő
1 oltárterítő	6 kehelytörő	4 kehelyfedő.
12 kehelytörő.	4 kéztörő	† 23. <i>Szent-Endre</i> :
* 7. <i>Endrefalva-Fölfa</i> :	4 kehelyfedő	1 kehely
1 füstölő tömjéntartóval	2 öv.	1 kehely aranyozása
1 oltárterítő	† 17. <i>Magaslak</i> :	6 gyertyatartó
2 vállkendő	1 beleglátogatási készülék	1 fehér ünnepi miseruha
4 kehelyfedő.	1 burza	1 velum
□ 8. <i>Érsekújvár</i> :	1 ciboriumköpenyke	1 misekönyv
1 kehely	1 ostyasütővas.	1 halotti misekönyv
1 fehér miseruha	* 18. <i>Magaslak-Oyekés</i> :	2 alba
† 9. <i>Garam-Szállás</i> :	1 viola miseruha	2 karing
1 fehér palást	1 fekete miseruha	2 corporale
1 velum	1 alba	2 vállkendő
1 misekönyv	4 corporale	6 kehelytörő
1 karing	2 vállkendő	6 kéztörő
2 corporale	6 kehelytörő	6 kehelyfedő
2 vállkendő	6 kéztörő	1 öv
6 kehelytörő	1 oltárszőnyeg.	4 ministránskaring.
4 kéztörő	† 19. <i>Nagy-Heresztény</i> :	
4 kehelyfedő.	1 fehér miseruha	
† 10. <i>Hegybánya</i> :	1 velum.	
1 fehér miseruha	† 20. <i>Nagy-Keresztény</i> :	
1 fekete miseruha	1 violaszínű palást	† 1. <i>Alsó-Bottfalva</i> :
1 fekete palást	2 oltárvánkos	1 fehér ünnepi miseruha
2 magánstola	2 alba	1 ciboriumköpenyke.
1 halotti misekönyv.	2 corporale	† 2. <i>Ardanótz</i> :
† 11. <i>Mont-Visk</i> :	3 vállkendő	1 fehér ünnepi miseruha
1 violaszínű palást	6 kehelytörő	1 velum
2 vörös ministránsruha	4 kéztörő	1 oltárterítő.
2 ministránskaring.	4 kehelyfedő.	* 3. <i>Bakalónya-Uhliszó</i> :
† 12. <i>Jenő</i> :	† 21. <i>Sopárnya</i> :	1 fehér miseruha
1 fekete palást.	1 fekete miseruha	1 alba
* 13. <i>Jenő-Telki</i> :	1 vörös miseruha	2 corporale
1 vörös miseruha	1 magánstola	1 oltárterítő
† 14. <i>Leányvár</i> :	1 füstölő tömjéntartóval.	2 ministránskaring.
1 szentségmutató		□ 4. <i>Balassa-Oyarmat</i> :
		1 vörös miseruha

1 alba.	1 fehér miseruha	† 16. <i>Sempte</i> :
1 karing	1 ciboriumköpenyke	1 fehér vecsernyepalást
1 öv.	1 alba	1 fehér magánstola
* 5. <i>Garam-Ujfalu = Dobó-Berekalja</i> :	2 corporale.	1 fehér-fekete stola
1 fehér miseruha	2 vállkendő	1 burza
1 viola vecsernyepalást	6 kehelytörő.	1 oltárkereszt
1 burza	4 kéztörő	1 misekönyv
1 karing	1 kehelyfedő	1 gyászmisekönyv.
2 corporale	1 öv.	† 17. <i>Szécsény</i> :
2 vállkendő	† 11. <i>Lopassó</i> .	1 fehér miseruha
6 kehelytörő	1 fekete palást	1 fehér vecsernyepalást
4 kéztörő	1 öv.	2 fehér dalmatica.
1 kehelyfedő	o 12. <i>Lopassó-Wranovych</i> .	o 18. <i>Szent-Eudre</i> :
1 öv.	1 alba.	1 fehér miseruha.
† 6. <i>Hrúdek</i> :	2 corporale	† 19. <i>Síssó</i> :
1 antipendium	2 vállkendő	1 fehér vecsernyepalást
1 könyvvállványtakaró	6 kehelytörő	1 velum
1 alba	4 kéztörő	2 vállkendő.
1 karing	1 kehelyfedő	* 20. <i>Síssó-Barsúny</i> :
2 vállkendő	1 öv.	1 burza
2 corporale	† 13. <i>Magaslak</i> :	1 beteglátogatási készülék
6 kehelytörő	1 fehér ünnepi miseruha	1 corporale
4 kéztörő	1 velum	1 alba.
1 kehelyfedő	6 kehelytörő	* 21. <i>Szob-Ipoly-Damád</i> :
2 ministránskaring	6 kéztörő	1 kehely
1 öv.	2 ministránskaring.	1 füstölő tömjéntartóval.
† 7. <i>Ipoly-Nyék</i> :	† 14. <i>Moraván</i> :	* 22. <i>Udvard-Baromluk</i> :
1 viola miseruha	1 fekete miseruha	1 fehér vecsernyepalást
1 vörös miseruha	2 alba	1 alba
1 alba	1 karing	1 oltárterítő.
1 karing	2 corporale	† 23. <i>Vagyóc</i> :
3 corporale.	2 vállkendő	1 violaszínű miseruha.
* 8. <i>Ipoly-Nyék = Inátn</i> :	6 kehelytörő	
1 fehér miseruha	4 kéztörő	
1 karing	1 kehelyfedő	
3 corporale.	1 öv.	
† 9. <i>Ipolyságh</i> :	o 15. <i>Perbete</i> :	
1 világos vecsernyepalást	1 fehér miseruha	
2 alba	1 alba	
6 kehelytörő	1 karing	
2 ministránskaring.	2 corporale	
* 10. <i>Kis-Apáthi = Malholány</i> .	2 vállkendő	
1 ciborium	6 kehelytörő	
	4 kéztörő	
	1 kehelyfedő, 1 öv.	
		1899.
		o 1. <i>Budapesti Philippinum</i> Damjanich-utca 28.
		1 kehely
		1 ciborium
		1 szentségmutató
		1 beteglátogatási készülék
		1 pacificale
		1 oltárlámpa
		1 szenteltviztartó hintővel
		1 füstölő tömjéntartóval
		1 fehér miseruha

1 vörös miseruha	* 8. <i>Kis-Apáthi-Ebenedeczi</i> :	1 beteglátogatási készülék
1 fehér palást.	1 ciborium	1 misekönyv
* 2. <i>Bakabánya-Uhliszka</i> :	1 fehér vecsernyepalást	1 alba
1 fekete miseruha	1 alba	1 karing
1 fekete palást	2 vállkendő	2 vállkendő.
1 oltárlámpa.	4 corporale	† 14. <i>Szent-Endre</i> :
◊ 3. <i>Balassa-Gyurmat</i> :	6 kehelytörlő	1 menyegző 4 ruddal,
1 fehér miseruha	4 kéztörlő	1 ünnepi fehér miseruha
1 burza	1 oltárterítő	1 ünnepi fehér vecsernye-
1 beteglátogatási készülék	1 fehér miseruha.	palást
1 pacificale	◊ 9. <i>Léva</i> :	† 15. <i>Székely</i> :
1 szenteltvíztartó hintővel.	1 ciborium	1 fehér miseruha,
† 4. <i>Dágh</i> :	1 ciboriumköpenyke.	1 fekete miseruha.
1 menyegző 4 ruddal	* 10. <i>Madunicz</i> :	1 alba
1 fehér miseruha	1 menyegző 4 ruddal	1 karing.
2 ministránskaring.	1 violaszínű miseruha	2 vállkendő
† 5. <i>Házasszonye</i> :	2 oltárterítő.	2 corporale
1 fehér miseruha	† 11. <i>Mohara</i> :	6 kehelytörlő
1 fehér palást	1 fehér miseruha	6 kéztörlő
1 velum	1 fekete miseruha	2 kehelyfedő
1 ciboriumköpenyke	1 viola miseruha	1 öv.
1 keresztelési szelencze	1 fekete palást	* 16. <i>Tornócz-Verse</i> :
1 alba	1 velum	1 monstrancia
1 karing	1 ciboriumköpenyke	1 füstölő tömjéntartóval
1 vállkendő	1 burza	1 fehér miseruha
3 kehelytörlő	1 beteglátogatási készülék	1 fekete miseruha
3 kéztörlő	3 canontábla	1 fekete palást
1 kehelyfedő.	1 antipendium.	1 velum
† 6. <i>Hegybánya</i> :	2 alba	1 burza
1 violaszínű miseruha	2 karing	1 misekönyv
1 fehér vecsernyepalást	4 corporale	1 halottimisekönyv
2 viola ministránsruha.	4 vállkendő	1 karing
◊ 7. <i>Ipolyságh</i> :	12 kehelytörlő	1 corporale
1 kehely	12 kéztörlő	1 öv.
1 ciborium	4 kehelyfedő	† 17. <i>Uj-Bars</i> :
1 fehér miseruha	2 ministránskaring.	6 oltárgyertyatartó
1 vörös miseruha	◊ 12. <i>Nagy-Tapolcsány</i> :	1 fehér miseruha
1 ciborium-köpenyke	1 fehér miseruha	1 fehér vecsernyepalást
1 burza	1 fekete palást	1 magánstola.
1 beteglátogatási készülék	1 velum.	* 18. <i>Zeliz-Nyír</i> :
2 alba	* 13. <i>Sopornyu-Patta</i> .	1 alba
1 karing	1 fehér miseruha	1 karing
4 vállkendő	1 velum	1 oltárterítő
3 corporale	1 ciborium-köpenyke	2 corporale
10 kehelytörlő, 10 kéztörlő.	1 burza	2 vállkendő

6 kehelytörő
6 kéztörő.
* 19. Zeliz-Vezekény :
1 fehér miseruha

1 vörös miseruha
1 magánstola
1 karing
2 corporale

2 vállkendő
6 kehelytörő
6 kéztörő
1 öv.

II. A nyitrai egyházmegyében:

1807.

† 1. Csarza :

1 szenteltviztartó hintővel
1 keresztségi szelencze
1 hamutartó
3 canontábla
2 öv.

† 2. Lutissa :

1 fehér miseruha
1 viola miseruha
1 ünnepi alba
2 corporale
2 vállkendő
6 kehelytörő
4 kéztörő
4 kehelyfedő
1 öv.

† 3. Tökés-Ujfalu :

1 misekönyv
1 halotti misekönyv
3 canontábla
1 alba
1 karing
2 corporale
2 vállkendő
6 kehelytörő
4 kéztörő
4 kehelyfedő
1 öv.

o 4. Tökés-Ujfalu — Janó-
falu.

1 halotti misekönyv
1 alba
1 karing.

o 5. Trencsén :

1 fehér palást
1 velum.

† 6. Új-Besztercze :

1 velum
1 ciboriumköpenyke
1 burza
1 karing
2 corporale.

† 7. Viszotaj :

1 menyezeti 4 ruddal
1 fehér palást
1 burza
1 pénzszedőpersely
2 corporale.

1898.

† 1. Bella :

1 misekönyv
1 misekönyvállvány.

† 2. Brodnó :

1 alba
2 karing
2 vállkendő
6 kehelytörő
4 kéztörő
4 kehelyfedő
2 ministránskaring.

* 3. Dezser-Podluzsán :

1 fehér miseruha
1 viola miseruha
1 alba
3 corporale
6 kehelytörő.

† 4. Egyházás-Nádás :

1 fekete miseruha
1 fekete palást.

† 5. Felső-Vadicsó :

1 viola miseruha
1 vörös miseruha
1 burza

1 corporale
1 beteglátogatási készülék.

† 6. Kolont :

1 fehér palást
1 velum
2 vörös ministránsruha
2 ministránskaring.

† 7. Missen :

1 fehér ünnepi miseruha
1 violaszínű palást
1 misekönyv
1 halotti misekönyv.

† 8. Nagy-Béltz :

2 viola ministránsruha
2 ministránskaring.

9. Nagy-Bittse :

6 oltárgyertyatartó
6 canontábla
1 misekönyvállvány.

† 10. Tökés-Ujfalu :

1 menyezeti 4 ruddal
1 viola palást.

† 11. Trencsén-Tepla :

1 fehér miseruha
1 fehér palást.

† 12. Vág-Ujfalu :

1 öröklámpa
1 füstölő tömjéntartóval.
1 hármassz. olajtartó
1 alba, 1 karing
2 vállkendő
6 kehelytörő
4 kéztörő
4 kehelyfedő
2 ministránskaring.

† 13. Zákopce :

1 misekönyvállvány
3 oltárterítő.

1899.

† 1. Ó-Beszterce:
1 viola miseruha
1 vörös miseruha
1 magánstola
1 pacificale
1 misekönyv
1 füstölő tömjéntartóval.

† 2. *Driethoma* :
1 fehér miseruha
1 velum.
* 3. *Driethoma* = *Nagy-Chocholna* :
1 fehér miseruha
1 magánstola
1 ciborium-köpenyke

1 alba
2 karing
2 corporale
4 vállkendő
6 kehelytörlő
6 kéztörlő
3 kehelyfedő
1 öv.

III. A váci egyházmegyében :

1897.

† 1. *Dőcz* :
1 beteglátogatási készülék
1 fehér palást
1 velum
1 ciboriumköpenyke
1 burza
2 corporale.
† 2. *Pusztá-Péteri* :
1 pacificale
1 szenteltvizeztartó hintővel
1 keresztségi szelencze
1 fehér palást
1 velum.

* 4. *Nézsá* = *Keszegh* :
1 fehér miseruha
1 viola miseruha
1 velum
1 alba.
* 5. *Nézsá* = *Alsó-Pelény* :
1 kehely
1 fehér miseruha
1 füstölő tömjéntartóval
1 velum
1 alba.
† 6. *Nógrád* :
1 misekönyv.

† 9. *Zsámbok* :
1 velum
2 alba
1 karing
6 corporale
6 vállkendő
6 kéztörlő
6 kehelytörlő
2 kehelyfedő
2 öv
4 ministránskaring.

1898.

† 1. *Dőcz* :
1 fekete palást.
* 2. *Mindszent-Tömörkény* :
1 kehely
1 ciborium
1 fehér palást
1 ciboriumköpenyke
† 3. *Nézsá* :
1 fehér miseruha
1 magánstola
1 füstölő tömjéntartóval
1 burza
1 alba
2 corporale
2 vállkendő
6 kehelytörlő
4 kéztörlő
4 kehelyfedő, 1 öv.

* 7. *Tápió-Bicske* = *Káva* :
1 kehely
1 oltárkereszt
1 fehér miseruha
1 viola miseruha
1 magánstola
1 alba
1 karing
2 corporale
2 vállkendő
6 kehelytörlő
4 kéztörlő
4 kehelyfedő
2 ministránskaring.

* 8. *Veresgyhúzu* = *Szuda* :
1 viola miseruha
1 fekete palást
1 szenteltvizeztartó hintővel
1 halotti könyv
1 rituale.

1899.

† 1. *Aszód* :
1 menyezet 4 ruddal
1 szentségmutató
1 ciborium
1 fehér palást
1 ciboriumköpenyke
1 beteglátogatási készülék
† 2. *Borsós-Berénke* :
1 fekete miseruha
1 vörös miseruha.
* 3. *Borsós-Berénke* = *Horpács* :
1 fehér miseruha
1 vörös miseruha.
† 4. *Csongrád-Csány* :
1 fehér palást
1 viola palást
6 oltárgyertyatartó
1 füstölő tömjéntartóval
1 karing
2 vállkendő

2 kehelytörő	1 beteglátogatási készülék	6 oltárgyertyatartó.
4 kéztörő	6. <i>Kán-Szent-Mihlós = Tussi:</i>	† 8. <i>Tápió-Ságh:</i>
3 canontábla.	1 ciborium	1 vörös miseruha
† 5. <i>Kán-Szent-Miklós:</i>	1 fehér miseruha.	1 fehér palást
1 kehely	* 7. <i>Mindszent-Tömörkény:</i>	1 kehely
1 ciborium	1 fehér miseruha	1 ostyasütővas
1 velum	1 fekete miseruha	1 beteglátogatási készülék
1 alba, 1 burza		1 karing, 6 kehelytörő.

IV. A veszprémi egyházmegyében:

1897.	2 corporale	* 2. <i>Nemes-Vid = Nemes-Déd:</i>
† 1. <i>Ács-Teszér:</i>	2 vállkendő	1 fehér miseruha
1 öröklámpa	6 kehelytörő	1 viola miseruha.
6 gyertyatartó	4 kéztörő	o 3. <i>Pápa-Szent-Anna:</i>
1 fekete miseruha	4 kehelyfedő	1 szentségmutató
1 fehér palást	2 öv.	1 ciborium
1 burza	* 6. <i>Taszár-Zimány:</i>	1 fehér miseruha
1 alba	1 kehely	1 viola miseruhaj
1 karing	1 öröklámpa	1 ciboriumköpenyke.
4 corporale	6 gyertyatartó	† 4. <i>Szapár:</i>
2 vállkendő	1 fehér miseruha	1 menyezet 4 ruddal
6 kehelytörő	1 velum	1 kehely.
4 kéztörő	1 misekönyv	† 5. <i>Szent-Gál:</i>
4 kehelyfedő	2 alba	1 fekete palást
1 öv.	2 karing	2 alba.
† 2. <i>Aka:</i>	2 corporale	* 6. <i>Szent-Gál = Herend:</i>
1 kehely.	2 vállkendő	1 fekete palást.
3. <i>Kercselliget:</i>	6 kehelytörő	* 7. <i>Tapolca = Hegy-magas:</i>
1 füstölő tömjéntartóval	4 kéztörő	1 ciborium
1 misekönyv	4 kehelyfedő	1 alba.
2 alba	1 öv.	* 8. <i>Tapolca-Kis-Ápát:</i>
4 ministránskaring	* 7. <i>Tüskevár = Torna-Pinkócz:</i>	1 kehely
2 viola ministránsruha.	6 oltárgyertyatartó.	1 fehér miseruha
o 4. <i>N.-Kunizsa = Liszó:</i>	* 8. <i>Tüskevár = Karakó-Szőresök:</i>	1 karing.
1 viola miseruha	1 fehér miseruha	* 9. <i>Tapolca-Raposka</i>
1 ciboriumköpenyke	1 fehér palást.	1 kehely
4 ministránskaring		1 öröklámpa, 1 karing.
2 viola ministránsruha.		* 10. <i>Taszár-Zimány:</i>
† 5. <i>Szent-Benedek:</i>	1898.	1 fehér palást
1 öröklámpa	† 1. <i>Nemes-Vid:</i>	1 ciboriumköpenyke
1 fehér miseruha	1 kehely	1 burza
1 halotti misekönyv	2 fekete ministránsruha	1 beteglátogatási készülék.
2 alba	2 ministránskaring.	
2 karing		

† 11. *Técs* :
1 halotti misekönyv
3 canontábla.

1899.

* 1. *Pápa-Kovácsi* = *Tapolczafő* :

1 kehely
6 oltárgyertyatartó.

† 2. *Szent-Király-Szalutja* :

1 kehely
1 fehér miseruha
1 fekete miseruha
1 viola miseruha
1 halotti misekönyv.

* 3. *Tab-Torvaj* :
1 fehér miseruha
1 vörös miseruha
1 ciboriumköpenyke
1 alba.

* 4. *Tab* = *Zala* :

1 fehér miseruha
1 viola miseruha
1 vörös miseruha
1 velum
1 magánstola
1 ciboriumköpenyke
1 alba
2 vállkendő
1 oltárterítő.

† 5. *Vaszar* :
1 fehér miseruha
1 viola miseruha
1 világos palást.

* 6. *Zala-Szent-Baldzs* = *Pülöskefő* :

1 kehely
1 fehér miseruha
1 viola miseruha
1 vörös miseruha
1 fehér palást
2 alba
2 karing
2 corporale
2 vállkendő
6 kehelytörő, 6 kéztörő.

Az emberi jóság forrása.

Az emberi természet nem változik, de jó és rossz tulajdonságainak mértéke igen. Ha ezek akár jóban, akár rosszban fölgyülemlenek vagy a számban vagy a hatalomban uralkodók által fölszínre jutnak, megadják a kor-nak azt a jelleget, melyet a történelem ítélete tart számon. Manap a tömegnek és a hatalomnak jellege a tömörített gonoszság. A vallásosság fölemeli, megjavítja, tökéletesíti az embert, a vallástalanság a súlyedésnek engedi át, hogy az állati elnyomja a szellemet s a homo sapiens helyett alkalmasabb elnevezés: homo bestia. Ezen állapot annál nyomorultabb minél inkább vetemedik az értelem

és szabadság az állatiasnak szolgálataiba. Az emberiség fejlődik, de manap nem az ember, hanem az állatiság mutat föl előmenetelt. Néha egy-egy rendkívüli eseményben nyíltan tör elő az ember vad állatisága. A katasztrófa leleplezi az emberiséget: a hajótöröttek egymás kezéből ragadják ki a roncsokat s az erősebb nem menti meg, hanem a hullámokba taszítja a gyöngéket; a tűzveszedelemből azt mentik, a ki többet fizet; az egyén katasztrófiájánál napirenden van, hogy mérég, golyó, síkkasztás, szökés a megoldás. A tétlenség bünnel keresi nemcsak kenyerét, de a fényüzést is s ha erre már alkalmatlanná válik, a bűnben utódja — utódja. Itt az ideje, hogy az emberiség megundorodjék önmagától és belássa, hogy az, a mit fejnek tisztelt, fő nem lehet s józanítsa ki fejét, a mit jólétnek hitt és keresett annak nincs igazi értéke, a miben üdvösségét drágán vásárolta az gyalázata.

Jó emberek kellenek a családnak, a társadalomnak, az államnak, az egész világnak. Mert van okunk belátni, hogy sem a találmányok, sem a gazdagság, sem a tudomány nem használ semmitsem az emberiségnek, ha nincsenek jó emberek. Az emberiség jólétéhez és boldogságához a legfontosabb hiányzik: jó emberek.

Nagyszerű gondolat ez, megújítani az emberiséget! Annyit jelent mint megújítani a családot, a társadalmat, az országokat, az egész világot. Hogyan? Jósággal! Annyit jelent, hogy legyenek jó atyák, jó anyák, jó gyermekek, jó fejedelmek és jó polgárok, legyenek jók a kereskedők, az iparosok, a szolgák és a szolgálók. Nem vesszük-e észre, hogy mindezek a kifejezések szinte idegenszerűen és hihetetlenül hangzanak. Ha pedig könyves szemekkel romlott hazámat nézem és annak megújulását kívánom: legyenek hazánkban jó magyarok és jó katolikusok.

Minderre nézve a szent könyvben Pál irását így olvasom: *«A hol eláradtott a bűn, túlaradóbb lett a kegyelem... a mi Urunk Jézus Krisztus által.»* (Róm. 5, 20.)

Hittel és tudással vezessük tehát vissza az emberiséget az Oltáriszentség elé, mert Jézus által jó reánk emberiségre az eláradtott bűnből minket megjavító túlaradóbb kegyelem. A ki az emberek gonoszságát látja annak meg kell vallania, itt emberi erő nem, itt csak Isten segíthet. Az isteni kegyelem, az isteni irgalom, mely a bűnöst megszánja, kijózanítja, a mely hitet ad a szívbe, erőt a lélekbe, hogy föl-

keljen s aztán helyét megállja. Szorongjunk tehát sűrű tömegben az Oltáriszentség köré, ebben a szent esztendőben és kilenczszázados katolikus életünk fordulópontján, emeljük feléje kezeinket, siró panaszos szavunkat, hogy Jézus kegyelmet adjon a rossz magyaroknak és a gonosz világnak. Megtérés kegyelmét annyi hitetlennek, annyi bűnösnek. Mert történhet-e az természetes uton, hogy a ki eddig az élvek mámoros serlegét szerette az az önfeláldozó szenvedés józan kelyhét gyönyörűséggel üritse; hogy a ki azelőtt a pénzes zsákját tömte, most egyszerre azt kifordítva, tartalmát a szenvedőknek szórja; a kinek eddig az esett jól, a mi a vétek szikráit csalta ki szeméből, az a keresztre feszített édes Jézuson legeltesse szeméit; hogy a gögöst derékon szegje az alázat; hogy ki féktelen dühét szabadon bocsájtá, az most bárányként ellenségéhez simuljon. Ezt csak Isten teheti meg az emberekkel. S mégis nekünk új világ kell, új emberekkel, új életmóddal, új örömmel! Halld, te kiélt világ nem untál még bele egyre a sarat gázolni?

Kegyelmet, Isten, kegyelmet az emberiségnek!

Jó ember! De kitől tanuljanak az emberek jóságot? A legjobb embertől! Hol van az? ki az? hol találjuk? hogyan ismerjük meg? mi módon tanulhatunk tőle? A legjobb ember neve Jézus, ott van az oltáron, elrejtőzött a szent ostya fehér leple alá, megismertet vele az evangéliumos könyv meg a katekizmus, az ő tanító módszere pedig könnyű és édes,

mert ő úgy tanít, hogy szeret. Szeretni őt ez a jóság iskolája és az emberi jóság forrása.

Térdeljünk csak oda eléje, az Oltáriszentség elé; de ne egyedül; hanem, oh anyák, otthon ne hagyjátok, vigyétek el gyermekeiteket is; mondjátok meg nekik, hogy ott trónól a szeretet, a jóság s hogy legyenek olyan jók mint Jézus; ti hitvesek térdeljétek oda, hogy tanuljátok jóságot, a melyet hűségnek, önfeláldozásnak és megbocsájtásnak is neveznek; de ne egyedül, vigyétek magatokkal hitvestársatokat is; és ti jó barátok, ha igazán jót akartok tenni egymással, karonfogva vezessétek egymást Jézushoz, hogy tanuljátok tőle jóságot. A ki eléje térdelt, a ki hozzá igaz szívvvel imádkozott, az mindig megjavulva kél föl, mert ő a legjobb ember s a ki őt szereti, az Oltáriszentségben keresi, az megjavul.

Jézus emberi természeté az embereknek javító tökéletesítő *példa*: isteni természeté jóra változtató *erő*. Ezt vallják a Magdolnák, kortonai Margitok, ezt az Ágostonok életleírásai. Az erő átteremt, elváltoztat; Isten munkája. Az erő el nem ejt, meg nem állunk a fél úton. Az Oltáriszentség nem egyszerűen az emberi jóságnak forrása, nem; itt Jézus a tökéletes jóság forrása. A mire az ember maga erejéből nem képes, azt az Oltáriszentség eléri, tökéletes emberi jóságra viszi vele.

Gyűjtsük csak oda tehát az embereket a szent forráshoz, az Oltáriszentséghez, itt megszállja őket a szeretet, a jóindulat, a türelem, a lemondás, a

megelégedés, az irgalom, a megbocsájtás, a szelidség, tisztaság, igazság-érzet, munkakedv, egyetértés, alázat, bánat, önfelajánlás. Vigyünk lelkünket magunk is oda megjavulni, ha türelme fogytán van, ha elégedetlen, ha pezsgenek a test érzései... Járuljunk az emberi jóság kimerithetetlen forrásához jóságot meríteni.

Gerardus.

Az Örökimádás nyugaton.

A mint keleten az akoimeták föladatokul tüzlék ki, hogy Isten dicsérete az emberek ajkairól soha el ne fogyjon: úgy nyugaton is voltak szent buzgalommal Istennek élő hősök, kik az imádásban egymást föl váltva, magukat Isten örökös dicséretének szentelték. A zsoltárok és hymnusok szent éneke betöltve tartotta az apátságok templomait; a halhatatlan lelkek már a földön is halhatatlanná kívánták tenni Isten magasztalását. Az ilyen, nem kevés apátságban meghonosított intézményt *hymnodia assidua* vagy *jugis psalmodia* néven említik a történeti följegyzések. Tudomással birunk a felől, hogy a Zsigmond király 522. évben alapította *agaunumi* kolostorban öt csoportba osztva (*quinque normae*) váltották föl egymást a szerzetesek éjjel-nappal szakadatlanul zengve éneküket. Az *agaunumi* kolos-

torból tovább terjedt a szakadatlan imádás gyakorlata; olvassuk ebben a zárdában nevelkedett Amatus szerzetesről, hogy midőn tanítványával Romarichhal Lotharingiában Habendunum-kolostort alapította, az örökimádást is meghonosította, még pedig hét imádó-csoportba osztva a zárdá tagjait (per septem turmas). Az idők folyamán az ájtatos szívet oly bensően érintő vallásos gyakorlat egyre jobban terjedt. Határozott adatok a következő zárdákról bizonyítják, hogy örökös imádásra szervezett beosztással bírtak: Laudunum (Laon), St.-Denis és St.-Germain Párizsban, Corbie, Dijon, toursi Szt.-Márton, Szt.-Medárd, St.-Maria Soissons-ban, St.-Marcell és Cabillon-ban. Piccardiában Angilbert St.-Riquier-i apát az örökimádásra részletes szabályokat írt.

Mily soká voltak ez örökimádás gyakorlatai szokásban, meddig uralkodtak, merre terjedtek, ez ideig nincsenek alapos forrásaink ezen kérdés kellő megvilágítására.

Az örökimádás templomának kelyhe.
Gyönyörű kelyhet nyert az építendő örökimádási templom ajándékba. A kehely csucsives ízlésben készült. A talapzata nyolcz gerezdes körívvel bír, melyek mindegyikében ezüstszinben tartott medaillonok találhatók háromlevelű loherelevél-alakban egyenoldalu háromszögekkel társítva. A talapzatot gyönyörűen czizelirozott leveles szegélyzet zárja körül, fényezetten tartott sávval, míg a talapzat egyéb területe halványan van hagyva. Az átmenetet a nodushoz

stylizált rózsaszálak csucsivekkel kerítve képezik. A noduson vésett és karczművek az arányos és csinosan tartott szerkezeti résznek komolyságot kölcsönöznek s a melletti tömören tartják. Itt is a középszegélyzet természetes ezüstszinben marad, csillagokkal és körmezőkbe helyezett keresztcskével ékes. A kehely kupája a talapzattal összhangos, egyenlő medaillonokkal levél és rózsadiszszel. A medaillonok művészi becsét bevésztett rajzok emelik. A tizennégy kép az Üdvözítő szenvedésének tizennégy állomási jelenetét páratlan finomsággal állítja szemünk elé. A kehely nyersanyagában is értékes, művészi tervezetében, arányai és kivitelében pedig kiválóan becses.

Stola és manipulus.

1. Jelentősége.

a) Stola.

Stola latinositott görög szó — *στολή* — annyit jelent, mint ruha.

A rómaiaknál az előkelő nők hosszú felső öltönye, földig érő palástja volt.

A katolikus Egyház ruhái közt az a hosszú színes szalag a stola, a mely az egyházi szertartások alkalmával a papnak nyakáról két felől a mellén függ alá.

•Eleinte ujjas, hosszú fehér ruha volt, mely elől, hátul a vállakról a földig ért s külseje más színű szalaggal vagy prémmel volt diszítve. —

A püspökök és miséspapok méltóságuk és hatalmuk jelvényeül használták. Használatba jövén az alba, csak a nyakról lobogó széles szalag tartott meg a püspökök, áldozópapok és szerpapok díszjeléül. (Bíta.)

Orariumnak — areztörőnek — is neveztetett, a mennyiben az arcz verejtékének letörlésére szolgált vagy a szónoklatkor használtatott.

Jelenti ama köteleket, a melyeket az Ur Jézus nyakára vetettek, mikor Őt a kálváriára vezették. Jelenti a Krisztus Urunk vállaira helyezett keresztet is. Jelenti az Ur igáját és az engedelmességet, azért mondja a püspök a papszenteléskor, mikor a szentelendőnek a stolát átnyújtja: «Vedd az Ur igáját.»

Jelenti a halhatatlanság ruháját is. Azért imádkozza a pap, midőn a stolát magára ölti: «Add nekem vissza, Uram, a halhatatlanság köntösét, a melyet ősszüleink bűne miatt elvesztettem.»

b) Manipulus.

Manipulus, latin szó, közönségesen esomót, kévét, csapatot jelent.

A katolikus egyházi ruhák közt az neveztetik így, a melyet a szentmise alkalmával az alszerpap, szerpap, miséspap és püspök balkarjára ölt. Magyarul karöltő vagy karkötő a neve.

Hajdan izzadságtörő-kendő volt — latinul: sudarium. — Fehér vászomból készült. Ma e gyakorlati haszna nincs. Csak képletes értelemben használtatik. Így pedig:

Jelenti ama köteleket, a melyekkel az Ur Jézus kezeit összekötötték.

Jelenti még a fájdalmat és a bűn-

bánatot, a munkát és a jócselekedeteket is. Azért mondja a püspök, midőn papszenteléskor a manipulust a főszentelendőnek átnyújtja: «Vedd a manipulust, a mely által a jócselekedetek gyümölcse jeleztetik»; a pap pedig a manipulus felöltésekor: «Méltó legyek, Uram, viselni a sirás és fájdalom manipulusát, hogy örömmel nyerhessem el a munka jutalmát.»

Balkarra köttetik a manipulus, mert a balkar a jelen életet jelzi, a fájdalom és a munka pedig, a melyet a manipulus jelképez, szintén a jelen életnek felel meg. (De Herdt.)

2. Alakja.

E két ruhadarab alakra nézve egymással megegyez, csak a nagyságra nézve nem. A stola hosszabb, a manipulus rövidebb.

Azonban nem mindegyik stola és nem mindegyik manipulus egyforma, se nagyságra, se alakra nézve.

A szent Bernhárd-féle (góth) casulához tartozó stola és manipulus egész hosszában egyenlő széles, tehát nem szélesebb a két végén, nem keskenyebb a közepén.

A borromei, a római, a német casulák stolái és manipulusai a két végükön szélesebbek, egyébként pedig egyenlő szélesek.

Más casulák — olasz, franczia — stolái és manipulusai a végeiken kiszélesednek, közepükön pedig megszűkülnek. Ezen fölül az utóbbi stolák közepükön szög alatt vannak összevarrva, hogy a nyakhoz jobban illeszkedjenek. Így szokták készíteni ma nap a többi stolákat is, inkább a ké-

nyelmességet, mint a helyességet tekintve. A helyes az, ha a stola kiterítve egyenes vonalat, nem pedig szöveget képez.

Abban valamennyi stola és manipulus megegyez, a mint hogy meg is kell egyeznie, hogy három kereszttel van megjelölve; egygyel a középén, egygyel-egygyel pedig a két végén. De a keresztek alakja már eltérő.

A szent Bernhard-félén az alak	
A borromein...	
A rómain ...	
A németen	

Ez alakokra azonban nem nagyon szoktak figyelni, de sőt még arra se, hogy a keresztek egyenlő szárúak legyenek. Látni olyant is, a melyen az alsó szár hosszabb a többinél: + Manap egyszerűen paszomántból készült keresztek rendes alakja ez: vagyis négy egyenoldalu háromszög kereszt alakban egybeszögellő csucsokkal.

Méretek.

Szent Bernhard-féle stola hossza 251 cm, a manipulus hossza 125.5 cm, a rojt hossza $17.4 \times 2 = 34.8$ cm, a stola és manipulus szélessége 9.3 cm.

Borromei stola egy szélességű részének hossza 243 cm, szélesedő végeinek hossza $16 \times 2 = 32$ cm, a rojt hossza $4 \times 2 = 8$ cm; a manipulus egy szélességű részének hossza 87 cm, szélesedő végeinek hossza $16 \times 2 = 32$ cm, a rojt hossza $4 \times 2 = 8$; a stola és manipulus szélessége középén 7.5 cm, végeken 9 cm.

Római stola egy szélességű részének hossza 160.8 cm, szélesedő végeinek hossza $18.9 \times 2 = 37.8$ cm, a rojt hossza $2.6 \times 2 = 5.2$ cm; a manipulus egy szélességű részének hossza 48.9 cm, szélesedő végeinek hossza $19.55 \times 2 = 39.1$ cm, a rojt hossza $2.6 \times 2 = 5.2$ cm; a stola és manipulus szélessége középén 10.5—10.1 cm, végeken 21.5 cm.

Német stola egy szélességű részének hossza 152 cm, szélesedő végeinek hossza $35 \times 2 = 70$ cm, a rojt hossza $7 \times 2 = 14$ cm; a manipulus egy szélességű részének hossza 47 cm, szélesedő végeinek hossza $35 \times 2 = 70$ cm, a rojt hossza $7 \times 2 = 14$ cm; a stola és manipulus szélessége középén 9 cm, végeken 13 cm.

A stolák és manipulusok hosszúságai tehát:

A szent Bernhard-féle stola rojt nélkül 251 cm, a manipulus 125.5 cm; a stola rojttal 285 cm, a manipulus 160.3 cm; szélességük középén 9.3 cm, végeken 9.3 cm.

Borromei stola rojt nélkül 275 cm, a manipulus 119 cm; a stola rojttal 283 cm, a manipulus 127 cm; szélességük középén 7.5 cm, végeken 9 cm.

Római stola rojt nélkül 198.6 cm, a manipulus 88 cm; a stola rojttal 203.8 cm, a manipulus 93.2 cm; szélességük középén 10.5 cm, végeken 21.15 cm.

Német stola rojt nélkül 222 cm, a manipulus 117 cm; a stola rojttal 236 cm, a manipulus 131 cm; szélességük középén 9 cm, végeken 13 cm.

Ez méretek »Satzungen der Erzbruderschaft zur ewigen Anbetung

des Allerh. Altarsakramentes und zur Unterstützung armer Kirchen» című könyvből vannak véve. Havi Közöny 1899. évfolyam 430. lapján ezekről annyiban eltérő méreteket találunk följegyezve, hogy ott a borromei stolák hossza 260 cm, szélessége pedig 10 cm-re van jelezve; a római stolák hossza 260 cm, szélessége pedig 12 cm-re van jelezve.

A méretek, ille öleg azok följegyzései felől vitatkozásba nem bocsátkozunk. Csak annyit jegyzünk meg, hogy a casulák stolái oly hosszúak legyenek, hogy mint a casulák, úgy a stolák is a térden alul érjenek.

'De Herdt, — Lonovieh, — Knoblauch, — Satzungen id. műveik, — Klinda-Vadeonecum liturgicum, — Müller: Theol. Moralis, — Havi Közöny 1899. áprilisi füzeté nyomán közli

Fischer Ágoston.

MŰVÉSZET

az Oltáregyesület szolgálatában.

Templomi érc tárgyak aranyozása. A műtárgyak becsét, fényét aranyozással szokás növelni. Az aranyozás a fémet megóvjá az oxydálástól; a tárgy tisztábban kezelhető és tartható. A kehelynek kupáját és tányérkáját egyházi parancs értelmében be kell aranyozni; e kettő fölszentelésének érvényessége a kupa bensejében és a

tányérka felső részén az aranyfelülettől függ; ha ezeken a részeken az aranyfelület lekopik, megszűnik a kehely szent lenni s misézéshez többé használni nem szabad; ezen kehelyeket tehát újonnan kell aranyozni és megszentelni. A tárgyak aranybevonata tűzaranyozás és galvánaranyozással történik. Az egyház a kehely öble, a tányérka felső része s az Urmutatóban levő holdaeskára, vagyis azon részekre nézve, melyek a legméltóságosabb Oltáriszentséggel közvetlenül érintkeznek a tűzaranyozást rendeli el.

A tűzaranyozás következőkép megy végbe. A bevonandó ércfelületet hevítés és savakkal megtisztítják s azután megnedvesítik; most az aranyfonesorral, mely nem egyéb, mint higanyban fölolvasztott arany, sodronykefe segítségével bedörzsölik, míg egyenletesen el nem oszlik az egész felületen. A higany elpárologtatása a fának izzó parazsa fölött történik azzal, hogy rajta az aranybevonatu fémet hevitik; ezalatt a fonesor szétdörzsölése azonban tovább folyik. Szükség esetében, ha erősebb aranyozást óhajtunk, ez az eljárás ismételfető.

Az aranyozott tárgynak, mely most igen halványsárga, viaszszal teltebb színt adnak. Ujabb időben űde aranyszínnel úgy látják el a tárgyat, hogy könnyed galvánaranyozást vonnak a tűzaranyozás fölé. A tűzaranyozás nagyon tartós. A kehely bensejének aranyozását azonban a használat nagyon megviseli. Az aranyozásnak leginkább ártanak a bor-

ban található maró savak (nem minden borbán egyenlő arányúak, a savanyu és fanyar borokban legtöbb van), a durva és kemény szálú kehelytörők, ha kitörlés helyett, mint az nem ritkán látható, erősen dörzsölik, a por, a nedvesség. Kiméletes bánásmód mellett az aranyozás kétszer annyi ideig tart.

A tűzaranyozás hiányai. Az elpárolgó higany a munkás egészségét veszedelembé hozza (merkurialismust okozhat, mely mérgezés, akut, 30 óra alatt megöli az embert). Azért, a hol sokat aranyoznak, egy munkás csak fél napig foglalkozhatik vele. Drága és nagyon fáradságos. A képek és rajzok művészi finomsága veszt mialta.

Egyenlőtlen; a mélyedésekben, hol kevésbé van kitéve a horzsolásnak, erősebb, a hol pedig inkább kopik, vékonyabb a réteg. Idővel foltos lesz a foncsor által az aranyba fölvetten idegen alapfém előléptével. Ujabb aranyozás előtt a tárgyat le kell csiszolni s ez tartóságát csökkenti.

A galvánaranyozásnál a tárgyat tisztítás után cyanáliumban készített aranyfürdőbe teszik. A villamos áram behatása alatt az oldott arany kiválik és apró pikkelyek alakjában, miket csak nagyító üveggel észlelhetünk, a tárgyra rakódik, mind egész az utolsó tömecsig. Ez az eljárás ismételtető, ha erősebb aranyfelületet kívánunk. A galvánaranyozás nem ártalmas a munkás egészségének; az aranyréteg teljesen egyenletes szép aranyszínű, ment minden idegen anyagtól; tet-

szés szerint vastagítható sokkal inkább, mint a tűzaranyozás; az újabb aranyozás előtt a tárgyat nem kell lecsiszolni; az eljárás olcsóbb, mint amazé. Csak egy gyökeres hibája van — *nem tartós*. A galvánaranyozás azonban olcsósága miatt alkalmasan használható nagyobb tárgyaknál, érez, oltárkeresztek, gyertyatartók, kánontáblák s legkivált olyan éreztárgyaknál, melyek nem igen forognak kézi használatban.

IRODALOM.

Folyóiratok. Az «*Értesítő*» (Győr) XIV. évf. 5-ik számának tartalma: Fölvívás Eucharistikus kongresszusra. Az eucharistikus mozgalom és a mi korunk. Tiszteletreméltó Tschiederer János életéből. Sentire cum Ecclesia. Pulpitus vagy vánkos. Aptate lampades. Euch. zárda New-Yorkban. A III. parancsolat. Egy órai elmélkedő imádás az Oltáriszentség előtt. Társulati ügyek.

Jézus szent Szive Hirmőke 34. évf. 8-ik számának tartalma: A szivek középpontja. Jézus szentséges Szívének ügyei. Croiset elmélkedései Jézus szent Szivéről. A hegyek között. Töredékek boldog Alacoque Mária Margit irataiból. Az életből. Jézus szentséges Szívének áldásai. Az imaapostolkodás havi szándéka augusztusban.

VEGYESEK.

Terjesztők becses figyelmébe.

Az Oltáregyesület testületében a fő az elnöknő és a választmány, a lélek az igazgató, a sziv és a vér a terjesztők. *A sziv érez és dobog, hevül, lelkesedik és szeret, buzog és sohasem pihen; a vér viszi a táplálékot a tagokba és szedi össze a fáradt anyagot, hogy ismét fölfrissítse.* Az egyesületben is ugyanily föladata van a szivnek, vérnek, a terjesztőknek, hogy az egyesület életerős legyen.

Elsőben is a sziv megérzi a lélek és idegrendszer minden változását. Az örömet, a szomorúságot, az aggodást, a fáradságot, a boldogságot. A hivatásos terjesztő az egyesület szellemi életét, célját feszült figyelmére méltatja; érdeklődése szemmel kíséri az egyesület ügyeit. Ezért el nem marad egy gyűlésről sem, ügyel minden hirre, a mi az Oltáregyesületet illeti; a vezetőség szándékait számba veszi; az időről-időre fölmerülő mozgalmak, egyes föladatok megvalósításáról teljes tudomást szerez; buzgón lapozza az egyesület közlönyét; de mindezt nem mintegy maga erejéből, hanem alázattal kéri a szentséges Jézust, küldje el a Szentlelkét, világosítsa meg elméjét, hogy semmit el ne mulasztson, mi a szentségi élet körébe vág, hogy teljes készséggel adja át gondolkozását annak

szolgálatára, mit az Ur szentségi érdekekből, a fő és a lélek által végezteni akar. Az Urtól a szentséggházból sugárzik reá kegyelem, hogy mindenben egyetértő, készséges, önmegadó legyen, nem másért, nem a dolog igazsága, czélszerűsége, kedvessége miatt, nem emberi érdekért, nem, — egyedül az Ur Jézus kedvéért. A sziv érez; a terjesztő, az egyesület szive érzékkel teljes minden szentségi tárgy és cél iránt.

A sziv dobog s ez a dobbanás az élet éltető munkája, mely ha megszűnik, beáll a halál. A terjesztő munkája az egyesületet éltető tevékenység. Meggyőződésének, hitének az Oltáriszentség iránt erősnek kell lennie, hogy azt el ne lehessen leppezni, titkolni; mely kívülről is megérezzék, úgy mint az ütőérnek pedzése, a szivnek dobbanása megérzik. Ha kezemet szivemhez tartom, megüti azt a dobbanás. Bárki társalog az egyesület szivével, kell hogy megérintse valami őt a szentségi élet, vagy igazság a szent példa, a szent szó egy dobbanásával s ezzel lelkének egy lökést adjon.

A sziv hevül, lelkesedik és szeret. Minden buzgalmat a szivben kell keresnünk. Ha a szivben nincs lelkesedés, hol keressük azt? A terjesztőt az Oltáriszentség ügyeiben ez a tulajdonság jellemezze. A buzgalom és lelkesedés a szeretet miatt van. Az egyesületi terjesztőt Jézus szeretete élteti. Oh mi nagynak kell benne lennie ennek a szeretetnek. Valóban egész lényre csupa szentségi szeretet. A mint a nap fénye és tüze soha ki

nem alszik, sohasem csökken, ugyan-
 úgy a terjesztő szeretete sem Jézus
 iránt.

Ha test szerint nem lehet min-
 dig az oltár zsámolyánál, lelke onnan
 el nem szakadhat. Mindent érette sze-
 retetből, ezt mondja az Oltáregyesü-
 let minden buzgó tagja: mit mondjon
 akkor a terjesztő? Oh szent hivatás,
 mely az egész lényt, az egész sze-
 mélyt egy szivvé teszi, mely buzgó,
 égő szeretet az Oltáriszentség, a sze-
 rető Jézus iránt.

Oh mennyi csodája lehet ezen
 lénynek, mennyi titka e szerető
 nagy szivnek.

Mennyi tiszteletet érdemel az ily
 lény: a hivatásos terjesztő.

(Folytatjuk.)

Ház Oltáregyesület elhunyt tagjai

1899. évben.

Üveges Erzsébet Szendrő, Utassy
 Teréz Szent-Erzsébet, Unger Rozália
 Strém, Utassy Borbála Szent-Erzsébet,
 Vankó Anna Mácsa, Vég Anna, Vaszkó
 József, Veres Juli Furta, Velcsov Mária
 Ó-Bessenyő, Veisz Katalin Selmech-
 Bánya, Vég Anna Szécsény-Halászi,
 Vasbarosy Róza, Veichart Julia Buda-
 pest, ifj. Végső János Bököny, Vas
 Julianna Bpest, Vincze Magdolna Lelesz,
 Voneki Anna Szeged, Vargovits Istvánné.

Szerkesztő: Kutschera József.

Walser-Varga-féle

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYV

Teljes kiadás. Akantís V. művészi színes
 rajzaival, 120 képpel, 863 oldal.

Ára füzve 2 kor. 60 fill., jobb papíron
 3 korona, vászonkötésben 2 kor., jobb
 papíron 3 korona 60 fill. Bőrkötésben,
 arany metszés 5, 6, 8, 9, 11 korona.

Ugyanez öreg betűkkel.

(Aranykorona nagyságban) 312 képpel.

Vászonkötés 6 korona. — Bőrkötés,
 aranyvágás 7 korona.

Kapható

Varga Mihály plébánosnál

Csongrád-Csanyon.

Etiam erga sacra á 1 korona.

JUSTH BÉLA

kárpitos-mester és diszítő,

a budapesti közp. Oltáregyesület
 szállítója,

Budapesten,

VII., Rottenbiller-utca 6a.

★

Elvállal

*magánlakások, egyesületi-
 és körhelyiségek teljes be-
 rendezését, továbbá elfogad
 és pontosan teljesít minden
 e szakmába vágó javitá-
 sokat.*

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhímezés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

*Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára*

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klotild fhgasszony ő cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

*Ajánlom dúsan felszerelt egyházak és kápolnák
berendezéséhez szükséges tárgyaimat a leg-
jutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben,
nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika
és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.*

*Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

*Szentszobrokat, csillárokat, cibor-
ium és kelyheket. Fall és oltár-
gyertyatartók és oltárlámpákat.
Monstranciák, stáció-képek,
oltárok, Urkoporsókat stb.
Nagy választék arany, ezüst és
selyemhímezésekben, valamint
hímzett egyházi ruhákban.*

*Régi ruhák javítását, valamint
kelyhek, ciborium, monstria,
oltárlámpák, oltárgyertya-
tartók megezüstözését vagy
megaranyozását elvállalom és
olcsón készítem el. Képes ár-
jegyzéket és költségvetést kívá-
natra bérmentve küldök.*

